

Noortje Bruins-Bremmers

Nachtvlinder

Parijse bekentenissen van
een Groningse showgirl

Zodra de lichten
doven, begint het
echte verhaal

SEPTEMBER

Parijse bekentenissen van een Groningse showgirl

Op haar 21e vertrekt Noortje van Paterswolde naar Parijs om bij de wereldberoemde Crazy Horse te gaan dansen. Al tijdens de première komt ze voor een onaangename verrassing te staan, de eerste van vele. Achter de schermen blijkt het een ware slangenkuil te zijn en moet ze dealen met een hand-tastelijke werkgever. Wanneer ze zijn avances weigert en ontslag volgt, besluit ze te vechten voor zichzelf en gerechtigheid. Maar haar idealen hebben een prijs. Ook privé belandt ze in een spagaat als de charmante Jean-Luc haar hart steelt en Bram – haar anker, haar spiegel – hem duidelijk niet ziet zitten. Er volgt een bijna onmogelijke keuze tussen verlangen en vertrouwen. Dan verschijnt er een stalker ten tonele en schreeuwt ze 's nachts in een nagenoeg leeg theater om hulp. Maar wie hoort haar nog?

In het waargebeurde *Nachtvlinder* neemt Noortje de lezer mee naar de coulissen van de fascinerende, maar keiharde Parijse danswereld. *Nachtvlinder* is een verhaal over hoop en strijd, over dromen die uitkomen, persoonlijke groei, de kracht van vriendschap en vertrouwen. Maar ook over hoe beschadigend machtsmisbruik kan zijn.

Noortje Bruins-Bremmers (1967) groeide op in Paterswolde, onder de rook van Groningen. Na een internationale carrière als danseres en dansdocente, keerde zij terug naar Nederland en startte zij haar vertaalbureau Avant La Lettre. *Nachtvlinder* is haar debuutroman.

SEPTEMBER
UITGEVERIJ

Noortje Bruins-Bremmers

Nachtvlinder

Parijse bekentenissen van
een Groningse showgirl

SEPTEMBER
UITGEVERIJ

Proloog

'Je gaat daar niet werken, lieverd, in naam van Onze-Lieve-Heer, ik verbied het je.' Bram zag bleek.

'Hoezo?' Ook ik trok nu wit weg. Ik zat naast hem op de rand van de bank, pulkend aan mijn nagelriemen.

'Ze vroegen of ik een massage wilde.'

'Nee joh, dat kan niet, had je wel het goede nummer?' Ik begon in mijn agenda naar het nummer te zoeken. Bram had willen bellen omdat hij beter Frans sprak.

'Je wordt gewoon een of ander animeermeisje.' Zijn stem schoot omhoog.

'Daar geloof ik niets van. Verstond je het wel goed?'

Het nummer bleek te kloppen.

'Ik bel zelf wel.' Ik draaide het nummer en vroeg na '*bonjour madame*' of ze ook Engels sprak. Helaas. En ongelooflijk voor zo'n gerenommeerde show, dacht ik hoofdschuddend. Dus legde ik in mijn beste Frans uit dat ik een Nederlandse danseres was, met de nadruk op danseres, die graag auditie zou komen doen voor de show, met de nadruk op show. Madame zei dat de betreffende persoon er nu niet was en of ze een *message*, bericht, kon aannemen.

'Geen massage, maar *message*, Bram!' riep ik, nog voordat ik de verbinding had verbroken. Bram kreeg weer wat kleur, mogelijk schaamrood, en barstte toen in lachen uit.

'O, gelukkig, meissie. Wat een opluchting. Wanneer mag je auditie doen?'

'Ik word in de loop van de dag teruggebeld en hoor dan een datum.'

'O mijn god, wat ben ik blij voor ons! Oeps, *pardon my French*,' giechelde Bram.

'Welk French?' lachte ik, terwijl ik me losmaakte uit het rondedansje waarin Bram me meesleurde, blij dat ik had doorgepakt en me niet had laten afschepen met een massage.

Hoofdstuk 1

Behoorlijk nerveus richt ik mijn blik wisselend op de bedrukte gezichten van mijn medepassagiers en de metrostations. Bij George V moet ik eruit.

Als bij station Louvre-Rivoli de deuren weer sluiten, fladdert naast me de voorpagina van een krant vrolijk op. Mijn oog valt op een foto van de Eiffeltoren, die na in 1889 te zijn voltooid, nu zijn honderdjarig bestaan viert. Ik pak hem op en probeer de krantenkop te vertalen. Het is gemakkelijker dan het stuk eronder over het naderende einde van het IJzeren Gordijn, maar nog steeds lastig met mijn havo-Frans, concludeer ik als ik een paar haltes later uitstap.

Met mijn rug naar het metrostation, kijk ik op naar de monumentale gebouwen met klassieke uitstraling en uitbundig gedecoreerde gevels. Ik hou van de Haussmanniaanse stijl, de grote panden van wit zandsteen met de ranke smeedijzeren balkonnetjes.

De felle zon werkt verblindend en als ik weer voor me kijk, verbaas ik me over de enorme breedte van de laan, die wordt geflankeerd door hoge platanen.

Ik snuif de geur van de warme stad op – stof kriebelt in mijn neus – en begeef me in de mensenmassa.

Halverwege de lange avenue, net voorbij een hotel met in uniform gestoken valets, moet ik zijn. Nerveus knik ik in het voorbijgaan beleefd naar de hotelmedewerkers, die me van top tot teen – en terug – bekijken. In een halfslachtige poging er zelfverzekerd uit te zien, steek ik mijn kin in de lucht en stap dapper verder.

Voor het imposante theater met architecturale allure stop ik. Hier moet het gaan gebeuren! Mijn hart klopt in mijn keel als ik besef dat ik op de drempel van mijn nieuwe leven sta. Na vier zware jaren op de dansacademie is de tijd rijp om mijn droom proberen waar te maken. Dit is het moment dat ik me mag bewijzen.

Bijna omvergelopen, door wellicht een toerist, kom ik terug in de

realiteit. Ik klem mijn tas goed onder mijn arm en als ik sta te kijken welke van de vier deuren ik moet hebben, loopt een jonge vrouw me voorbij. Met haar rechte rug, ranke hals en tien-over-tien voeten overduidelijk ook een danseres. Haar lange, camelkleurige zomermantel geeft haar iets statigs. Voordat ze achter een enorme blankhouten deur verdwijnt, kijkt ze mijn kant op waarbij enkele van haar nonchalant opgestoken haren losraken. In haar mondhoeken sporen van chocola die meebewegen als ze glimlachend 'break a leg' tegen me zegt. Verlegen steek ik mijn hand op.

Ik haal nog een keer diep adem en duw dan tegen een van de donkere glazen deuren. Terwijl ik met mijn ogen knipper in een poging iets te zien in de duisternis, heet een vriendelijke vrouwenstem me welkom.

Nadat ik hakkelend mijn naam heb gespeld, begeleidt de receptioniste me de trap af naar de auditieruimte. De geur van oud leer, verschaalde alcohol en sigaretten komt me tegemoet en ik vang in het voorbijgaan een glimp op van de zaal. Mijn hart maakt een sprongetje. Ik ben er!

Na veel smalle kruip-door-sluip-door gangetjes laat de vrouw me achter in een kleine bedompte ruimte.

Voordat ze de deur sloot, zei ze dat Madame Lorani mademoiselle zo komt halen en ik me hier kon omkleden.

Mijn stem klonk droog en schor toen ik timide 'merci' piepte.

Omslachtig trek ik mijn balletkleding aan. De gebruikelijke routine waarmee ik in mijn danskleren glip, is ver te zoeken. Nadat ik eindelijk mijn maillot en pakje over mijn klamme lijf heb gekregen, wurm ik mijn voeten in de balletschoenen. Met trillende vingers maak ik de linten vast.

Als ik klaar ben, warm ik mijn spieren op, gooi mijn benen los en kijk om me heen. Er is weinig licht en het plafond zit vlak boven mijn hoofd. Er staat een bank in de vorm van een schelp, die bijna de gehele ruimte vult. Tevergeefs zoek ik naar een spiegel.

De stilte verbaast me. Hartje Parijs, in een wereldberoemd theater, sta ik hier onder de grond, met als enige geluid het bonken van mijn hart.

Alles wat ik op de dansacademie heb moeten doorstaan, zal worden goedge maakt als ik word aangenomen bij dit prestigieuze gezelschap. Jaren van extreem diëten, door blessures heen dansen en pijnlijke, kapotte voeten negeren. Het was nooit voldoende, het kon altijd beter, meer, hoger. Jaren waarin mijn zelfvertrouwen met de grond gelijk werd gemaakt tot ik uiteindelijk wankel op mijn benen stond. Maar niet wankel genoeg om geen auditie te doen.

Mijn motivatie was ik nooit uit het oog verloren. Jaren geleden zag ik de avantgardistische nachtclub op tv en, overweldigd door de pracht en praal, zette ik mijn zinnen op een toekomst in dat bijzondere Parijse theater.

Op mijn negentiende ging ik er voor het eerst heen. Met Bram, mijn steun en toeverlaat. Het theater was in het echt nóg indrukwekkender, nóg magischer. De geur van verschoten, rode pluche, doordrenkt met alcohol. Het zware voordoek waarin jaren stof zat gevangen en goudkleurige beelden aan weersijden van de bühne. De zee van kelners die in hun lange, onberispelijke sloven door het publiek laveerden met hun dienbladen vol champagne hoog boven de mensen uit. Het orkest dat aan het spelen was, de intieme sfeer, de foto's van alle grootheden die hier waren geweest sinds de opening in 1951... Sprakeloos had ik zitten kijken. Hier voelde ik me thuis.

Toen het orkest stopte, zonken de art-decolampen in de tafeltjes. Daarmee dimde het geroezemoes in de zaal en steeg de spanning bij Bram en mij.

Bij het opengaan van de zwarte, met pailletten bezette gordijnen, was mijn hart nog sneller gaan kloppen en had Bram gejubeld. Met open mond keek ik op het puntje van mijn stoel naar de danseressen die synchroon bewogen en de hele hoogte van het toneel vulden – alsof ze tot aan het plafond reikten – waardoor ze gigantisch leken. De eerste passen voerden ze uit op de rand van het toneel, zo dicht bij het publiek dat het leek of ik ze kon aanraken.

Verbluft door de perfectie van de danseressen, constateerde ik dat zij niet alleen technisch onberispelijk bleken, ook hun schoonheid was adembenemend. En hier wilde ik tussen staan? De moed zakte me in eerste instantie in de schoenen. Gedurende die avond schoten

mijn emoties van hoop naar wanhoop, naar verbazing en weer terug naar hoop.

Ik keek naar een show die een onuitwisbare indruk op me maakte en aan het einde van de avond was ik alleen maar gesterkt in mijn voornemen een van de Crazy Girls te worden. Maar hoe groot was de kans dat ik werd aangenomen?

‘Bonjour, Noortje! Ik ben Sonia.’ Een wat oudere, gezette vrouw met sluijk, donker haar stelt zich voor als choreograaf.

Ze is klein, mijn lengte, zorgvuldig opgemaakt en haar huid doet denken aan de porseleinen poppen van Bram.

‘Ben je er klaar voor?’ Het Franse accent waarmee ze Engels spreekt is charmant, net als haar gehele voorkomen. De vriendelijkheid en rust die ze uitstraalt, maken me iets kalmer.

‘Zeker!’ Ik knik uitbundig.

‘Mooi, dan gaan we beginnen.’ Sonia gebaart naar mijn strakke balletknot. ‘Maak die maar los, schat, als je hier wilt komen werken.’

Verbaasd trek ik de zorgvuldig aangebrachte spelden uit mijn haar, kam er met mijn vingers vluchtig doorheen en volg Sonia op een drafje, de spelden in mijn hand.

Via een donker gangenstelsel komen we in de coulissen.

Wat is het hier klein! In een hokje naast de coulissen staat de lippensofa van Dali. Die herken ik uit de show. Daarachter is iemand druk met mengpanelen. Sonia pakt me bij de hand en trekt me mee het podium op als ze merkt dat ik blijf staan.

Als de choreograaf me weer loslaat, neem ik het toneel in me op. Het is magisch om nu, twee jaar later, aan de andere kant van de zaal te staan. Alleen al dit moment... dat neemt niemand me meer af.

Sonia legt uit dat ik een deel van de finalechoreografie ga leren en dat straks aan monsieur Bernard moet laten zien. Ik knik gelaten.

Behalve choreograaf blijkt de vrouw – ik schat haar begin zestig – ook ex-danseres van de show. Ze beweegt ondanks haar gevorderde leeftijd en een paar extra kilo’s zo gracieus en op zo’n natuurlijke manier, dat ik met open mond sta te kijken. Beschaamd verontschuldig ik me dat ik vergeet haar na te doen, maar Sonia lacht erom en

maant me met een denkbeeldige stok de pasjes te herhalen.

Als ze na amper een halfuur een technicus vraagt Le Boss te roepen, ben ik drijfnat van het zweet. Snel veeg ik mijn gezicht af en hoop dat mijn mascara niet is uitgelopen. Ik neem een paar slokjes van het glas water dat Sonia in mijn handen heeft geduwd en geef het terug als die seint dat ik mijn positie moet innemen.

'Musique, s'il vous plaît!'

De stem komt uit de zaal. Vanaf het verlichte toneel tuur ik in een donker gat. Iemand kucht. Dat zal monsieur Bernard zijn. Ik voel me naakt, met de meedogenloze lampen op mij alleen gericht. De choreograaf staat in de coulissen met haar duimen omhoog te gebaren dat ik het kán. Ik kan slechts een nerveus lachje laten zien.

'Musique, merde!'

Er volgen nog een paar woorden die ik niet versta, maar de stem is niet blij.

De muziek wordt ingezet. Even voel ik mijn knieën knikken en word ik overspoeld door een golf van onzekerheid. Ik adem diep in en uit. Er is maar één kans. Ik wil zó graag een van de felbegeerde plekken in dit Parijse theater. Het is nu of nooit. Vastberaden schud ik mijn koperkleurige krullen naar achteren en hef mijn kin op. Nog acht tellen...

Hoofdstuk 2

In een flits is het voorbij. Sonia bedankt me en zegt dat ik terug moet gaan naar de kleedkamer. Zelf daalt ze op elegante wijze het trapje naast het podium af de zaal in. Naar monsieur Bernard? In het voorbijgaan knijpt ze me even in de arm. Trillend staar ik haar na voor ik in beweging kom. Beweging is trouwens een groot woord, moedeloos slenter ik de coulissen in.

Ze zullen concluderen dat ik het niet in me heb. Het is niet goed gegaan. Ik was te onzeker, te onvast op mijn te dikke benen en niet gewend om met los haar te dansen. Plukken bleven kleven aan mijn lippen, ik greep naast de stoel die deel uitmaakte van de dans en door alle stress had ik totaal niet aan mijn uitstraling gewerkt. Ik moet er hebben uitgezien als een bang vogeltje, verdoemd in de grote boze vogelwereld.

Met hangende schouders druip ik af, de smalle, donkere gangen weer in. Ik heb mijn kans verpest en ben er misselijk van. Waarom was ik er dan ook zo van overtuigd geweest dat ik dit kon? Wat dacht ik wel niet? Op de academie hadden ze toch gelijk. Ik ben geen knip voor de neus waard. Al foeterend op mezelf kom ik aan het einde van de gang en open de deur.

Oeps, dit is niet de ruimte met de grote bank, heb ik dan een deur gemist? Ik kijk een zwoel verlichte, ruime hal in, met een trap naar boven. Alles is bedekt met bordeauxrode vloerbedekking, zelfs de muren. Ik laat de deur weer dichtvallen en zie dat er met koeienletters NO ENTRY op staat. Door de waas van tranen was het me ontgaan.

Zuchtend draai ik me om en ga op zoek naar de juiste deur. Waarom is hier ook verder niemand? En waar zit een lichtknopje? Bij binnenkomst had ik de sfeer van het lege theater direct omarmd, maar nu het geen deel van mijn leven zal uitmaken, staat het me tegen. Vol zelfmedelijden sjok ik een paar meter de gang in en zie links en rechts een deur. Op goed geluk open ik er een en zie dan gelukkig mijn spullen liggen.

Op het moment dat ik in tranen mijn balletschoenen begin los te halen, schalt de stem van de choreograaf door de ruimte. Noortje moet terugkomen op het toneel, zegt de intercom. Ik gooi de schoenen op mijn tas en ren op kousenvoeten weg.

Terug op het toneel maant Sonia me in het midden plaats te nemen.

Minutenlang sta ik daar, als vlees dat wordt gekeurd, terwijl monsieur Bernard en Sonia in de zaal zitten te fluisteren. Ik moet mezelf ervan overtuigen dat dit erbij hoort omdat ik nu eenmaal in het plaatje moet passen, dat het iets anders is dan een vleeskeuring. Bovendien, dat ze daar nu mee bezig zijn, betekent dat mijn dansniveau blijkbaar voldoende is. Toch?

Af en toe krijg ik het verzoek om te draaien, een kwartslag, door naar het andere profiel. Gelukkig, ik mag doordraaien en sta nu met mijn neus naar het achterdoek. Ik kan er niets aan doen dat me van de zenuwen een scheetje ontglipt. Om er nog een tegen te houden, span ik mijn billen extra aan en wacht met gekanteld bekken braaf op het volgende commando.

'Chérie, cambre,' zegt de zachte stem van Sonia.

O ja, holle rug. Zo kenmerkend voor de show. Ze noemt me *chérie*, liefje. Een simpel woordje, maar het blijft hangen. Ik mag weer een kwartslag draaien. Nu kijk ik de lampenrij in de coulissen in, en knipper met mijn ogen tegen het felle, witte licht. Eén flits en de lampen veranderen van kleur. Dat is beter. Niet alleen voor mijn ogen, ook mijn lijf zal er voordeliger in uitkomen.

'Baisse ton maillot.'

Doe je maillot naar beneden, versta ik.

De schrik slaat me om het hart. Mooi dat ik hier niet met blote benen ga staan. Ik schrik opnieuw, nu van mijn eigen gedachte. Natuurlijk weet ik dat ik hier met blote benen zal staan als ik word aangenomen.

Snel herpak ik me en vraag Sonia of ik even de coulissen in mag; ik ga echt niet *en plein public* mijn maillot uit doen. Ik hoor monsieur Bernard snuiven en Sonia toestemming geven.

In alleen mijn balletpakje kom ik even later weer het toneel op.

Zweterig en ongemakkelijk trek ik het pakje uit mijn bilnaad.

‘Nee, chérie, je balletpakje.’ Sonia komt naar me toe. De baas zegt iets. Het klinkt als gemopper.

‘Doe je pakje naar beneden, zodat Le Boss je borsten kan zien.’

Ik giechel van opluchting.

‘Sorry Sonia, ik dacht dat ...’

‘Geeft niet, meisje.’

Gelukkig blijft Sonia naast me staan en helpt me de spaghetti-bandjes van mijn koningsblauwe pakje naar beneden te doen. Dit pakje moest en zou me geluk brengen, dacht ik toen ik thuis mijn spullen inpakte. Zou het werken? Ik ga kaarsrecht staan.

‘*Cambre,*’ zegt Sonia nogmaals en de grote baas geeft weer de opdracht een kwartslag te draaien.

Ik span mijn buikspieren aan, wat niet meevalt als je op hetzelfde moment de rug hol moet trekken.

‘*Merci,*’ klinkt het vanuit de zaal. ‘*Merci, regie.*’

Alle lichten in het theater floepen aan. Nu voel ik me pas echt naakt. Sonia helpt me de bandjes weer omhoog te doen en pakt me bij de schouders.

‘Kleed je maar aan. Ik haal je zo weer op.’ Ze draait me een halve slag en stuurt me het toneel af.

Een beetje ontredderd neem ik niet de moeite mijn pakje uit en ondergoed aan te doen. Ik schiet in mijn kleren en gris mijn spullen bij elkaar. De knotspelden liggen nog ergens in de coulissen, jammer dan.

‘Le Boss wil je spreken.’ Sonia staat in de deuropening. ‘Kom.’ Met een lach van oor tot oor, houdt ze de deur voor me open. Mijn maag krimpt samen.

In het secretariaat staat monsieur Bernard op me te wachten. Met zijn handen in de zij, wiebelt hij van voor naar achter als hij vraagt wanneer ik kan beginnen.

Wanneer ik kan beginnen? Het is gelukt! Ik ben aangenomen, mijn droom komt uit! Een enorme zucht van opluchting ontsnapt me. Desondanks sta ik nog steeds stijf van de zenuwen. Bang dat ik een datum noem die hij te ver in de toekomst vindt, zeg ik zonder nadenken: ‘Over tien dagen.’

Ga ik dat redden? Het moet.

‘Heel mooi. Maar Noortje, Noortje, je naam kan echt niet,’ zegt hij, terwijl hij zijn wijsvinger op zijn neusbrug drukt.

‘Misschien Nora?’ probeer ik verlegen.

Het is de naam die mijn ouders me met hun vooruitziende blik op een mogelijke buitenlandse carrière, officieel hebben gegeven en waar ik niet blij mee ben. Koppig gebruik ik in het buitenland mijn ‘en we noemen haar’-naam. Nu krabbel ik toch terug.

Geïrriteerd en alsof ik hem stoort in zijn overpeinzingen, schudt hij zijn hoofd.

‘Wat gaan we ervan maken. Je komt uit Amsterdam...’

‘Groningen,’ zeg ik zachtjes. Hij lijkt me niet te horen of denkt misschien dat ik grom of vloek. Snel houd ik mijn mond.

‘Tulpen, tulpenbol, een *bulbe* in het Frans...’ Peinzend kijkt hij naar het plafond. ‘Ja, ik weet het, je naam wordt Bulba.’ Dan kijkt hij weer naar mij. ‘Butterfly.’

‘Bulba Butterfly.’ Zoals hij het uitspreekt, op z’n Frans met een u in Bulba, klinkt het mij sprookjesachtig in de oren.

Ik knik gewillig.

De charismatische Bernard is ergens halverwege de zeventig, redelijk lang voor een Fransman en heeft een aristocratische neus. Ook de rest van zijn voorkomen is verfijnd en doet me aan mijn opa denken, op de cowboylaarzen na. Voor zijn leeftijd heeft monsieur Bernard verrassend helder oogwit en ietwat vlassig, maar geen grijs haar.

Met het contract onder mijn neus, moet ik beloven dat ik een rechte pony laat knippen en mijn wilde krullen steil zal föhnen. Wat is er mis met mijn kapsel? En dragen de artiesten geen pruiken? Ik durf niets te vragen en hum instemmend.

‘En,’ zegt hij, nadat hij mijn kin heeft vastgepakt en zorgvuldig mijn profiel bestudeert, ‘je moet je neus laten corrigeren.’

Dat laatste brengt me even van mijn *à propos*. Het ‘karakteristieke bobbeltje’ zat me al jaren dwars. Ik ben zelfs een keer tegen een lantaarnpaal gelopen toen de jongen op wie ik verliefd was van rechts kwam aanfietsen en ik niet wilde dat hij mijn profiel zag. Maar om

die bobbel nu acuut operatief te laten verwijderen gaat me een beetje te ver. In een vreemd land, bij de eerste de beste persoon die erover begint... Als hij ook nog zegt dat een goede vriend van hem het mooi zal kunnen doen, krijg ik visioenen van een man in een slagersjas die driehoog achter mijn neus wel even zal verbouwen. Dat laat ik niet zomaar doen, maar het contract tekenen wil ik wel. Vluchtig scan ik de papieren en concludeer dat er niets van dat alles met zoveel woorden in staat. Op de laatste bladzijde staar ik vol ongeloof naar het bedrag dat ik ga verdienen. Met mijn vingers gekruist op de rug, zet ik mijn handtekening.

Even later loop ik met rode konen en een verhoogde hartslag door avenue George V, op zoek naar een telefooncel. Eerst Bram bellen.

‘O lieverd.’ Een hoop gegil volgt. ‘Gefeliciteerd, wat ontzettend gaaf.’ Hij reageert net zo enthousiast als ik verwachtte. In beknopte versie vertel ik hoe het is gegaan.

‘Superknap van je! Vond je het niet eng?’

‘Doodeng,’ zeg ik naar waarheid. ‘En ik had me die blote benen gewoon nooit gerealiseerd.’

Bram weet van de afkeer van mijn benen, die ik toch zo nodig heb om me te brengen waar ik wil.

‘Ben ongelooflijk trots op je, hoor. Waren ze een beetje aardig?’

‘Heel aardig.’ Ik glimlach als ik weer aan Sonia denk. Net als ik wil vertellen over mijn artiestennaam Bulba Butterfly en mijn neus, klinkt het piepje dat de telefoonkaart bijna leeg is.

‘Ik denk dat ik zo wegval, hoor.’

Opgetogen stap ik de telefooncel uit en zweef richting metro. Mijn nieuwe leven kan beginnen!

Hoofdstuk 3

Terug in Nederland regel ik in een razend tempo mijn verhuizing. Het is niet moeilijk iemand te vinden die mijn kamer in Amsterdam overneemt en mijn overbodige spullen heb ik opgeslagen in mijn ouderlijk huis, onder de rook van Groningen.

Gelukkig kan ik bij Bram intrekken. Hij huurt een tweekamer-appartementje en vond het niet meer dan logisch dat we weer gingen samenwonen. Het scheelt een hoop kopzorgen. Bram danst nu een jaar in het Parijse Lido. Bij alle shows werd er om de lange, blonde jongeman gevochten toen hij naar Parijs kwam, maar hij wist wat hij wilde en ging voor het grootse Lido.

We leerden elkaar kennen op de dansacademie, waar hij een jaar hoger zat. Het was vriendschap op het eerste gezicht. Binnen de kortste keren deden en deelden we zo veel mogelijk samen. We bleken dezelfde humor te hebben, dezelfde ideeën, beide op mannen te vallen, beide uit muzikale families te komen. Maar bovenal voelden we elkaar heel goed aan. We hadden veel steun aan elkaar op de academie, waar wij en veel anderen geïntimideerd en gekleineerd werden. En beiden wilden we naar Parijs, misschien wel de grootste gemene deler. Bram droomde van jongs af aan van de grote verenshows, al zou hij geen 'nee' tegen de Crazy Horse zeggen als hij een vrouw was geweest.

Verschillen probeerden we ook weleens te bedenken, maar we kwamen nooit verder dan dat Bram lang en blond was en ik klein en rossig. En dat hij alles leest wat los en vast zit en ik niet.

'Jullie komen gauw bij me, hè mam?' Ik ga naast mijn moeder zitten en sla een arm om haar heen. Ik ben klaar om te vertrekken.

'We zullen je missen.' Mijn moeder kijkt naar haar handen. Ze was blij voor me, maar schrok toen ze hoorde dat haar dochters nieuwe leven al zo snel startte. 'Maar het is fantastisch, kind.' Ze richt zich

weer op en kijkt me met tranen in haar ogen aan. 'We zijn trots op je!' Ze strijkt over mijn haren. Ik druk net een kus op mijn moeders wang, als ook mijn vader komt binnenlopen.

'Zo, danseres! Kom jij eens even hier.' Hij knuffelt me zowat fijn. 'Stiekemerddat je bent.' Hij houdt me nu iets van zich af en ik kijk in zijn glinsterende ogen zonder op zijn 'beschuldiging' in te gaan.

'Dank jullie voor alles. Dat ik de kans kreeg dit te bereiken.'

In tegenstelling tot mij, hebben mijn ouders nooit hun professionele dromen kunnen najagen en hebben ze er alles aan gedaan om ervoor te zorgen dat mijn zus en ik wel die mogelijkheid kregen. Zo was ik al op jonge leeftijd vijf keer per week op de amateurballetschool te vinden, waar ik alle mogelijke lessen volgde.

Ik zucht en zeg dan: 'En sorry dat ik van tevoren niets heb gezegd.' Even kijk ik naar de grond. 'Ik wilde dit zelf doen. Zonder goedbedoelde adviezen of wat dan ook.' Mijn ouders zeggen niets.

'Ik snap dat jullie niet staan te juichen dat ik naar het buitenland vertrek. Gelukkig woont Dien weer in de buurt.' Mijn twee jaar oudere zus is na een studie in Arnhem weer terug op het honk. 'En het is maar zes uur rijden, hè. Dat valt best mee. En er komt een hogesnelheidslijn, las ik.'

Ik ga weer zitten en mijn vader volgt mijn voorbeeld.

'We komen snel langs,' zegt mijn moeder zonder in te gaan op wat ik zei. 'Poeh, mijn dochter naar zo'n metropool... Ik moet natuurlijk wel zo snel mogelijk zien hoe ze zich daar redt.' Ze zucht overdreven hard. 'Doe Bram de groeten en laat hem beloven dat hij goed op je past.'

Onbewust gaat mijn hand naar de hanger om mijn hals. Drie jaar geleden kochten Bram en ik op een marktje in Rimini twee traanvormige hangers van rozenkwarts. Beiden stonden we erop dat de ander de grootste zou nemen, tot we bedachten dat de grote de kleine beschermt. Die avond wisselden we de hangers plechtig uit op het strand. Bram de grote, ik de kleine. Met de belofte altijd eerlijk tegen elkaar te zijn, proostten we met een lauw flesje Orangina op eeuwige vriendschap.

Hoofdstuk 4

Tien dagen later zit ik weer in de metro. Nu met een grote glimlach. Parijs voelt anders. Ik voel me anders. Ik zit hier niet langer als toerist, maar als inwoner, besef ik. Dat is het. Ik ben een van hen. Mijn glimlach wordt nog groter. Het is benauwd in de metro. Al is het boven de grond niet veel beter, ondanks de naderende herfst. Het kan me niet deren. Ik ben op weg naar de volgende stap van mijn nieuwe leven, de eerste repetitie.

Ik meld me bij de hoofdingang. De receptioniste noteert mijn naam, pakt de telefoon en seint me te wachten. Als ze heeft opgehangen, zegt ze dat ik zo word opgehaald door de kleedster. De spanning in mijn lijf neemt toe en zenuwachtig hip ik van de ene op de andere voet tot er een oudere vrouw komt aanlopen. Ze stelt zich voor als Jolande en heet Bulba Butterfly welkom. Ik moet lachen bij het horen van mijn artiestennaam en probeer de route naar de kleedkamer op te slaan. Het is zo'n wirwar van gangetjes dat ik het al snel opgeef.

Ze begeleidt me naar de ruimte met de schelpenbank en, nadat ze mijn schoenmaat heeft gevraagd, verdwijnt ze uit het zicht en slaak ik een vreugdekreet. Het klinkt vreemd en dof in de kleine ruimte met het lage plafond en ik giechel gegeneerd. Dan haal ik mijn balletkleding uit de tas en begin me om te kleden.

Als Sonia binnenkomt, vertelt ze – na een hartelijke omhelzing – dat we bij het begin beginnen. Een indrukwekkende opening, weet ik nog van toen ik hier met Bram was.

De kleedster verschijnt met laarzen met heel hoge hakken, waarin de naam Zana staat. Ik hoop dat Zana het niet erg vindt dat iemand anders gaat zweten in haar laarzen.

'Vergeet niet je goed op te warmen, chérie, dan zie ik je zo op het toneel.' Sonia laat de deur achter zich dichtvallen en ik ga verder met omkleden.

Het is nieuw voor me dat ik alleen met de choreograaf repeteer en het lijkt me ook retespannend, al komt Sonia relaxed en aardig over.

'Af en toe komt er iemand bij, af en toe gaat er iemand weg. Af en toe lopen we tegen een *perle rare* aan. Zoals nu,' zei Sonia toen ik haar zojuist vroeg hoe vaak er nieuwe dansers bij komen. Ik begon te blozen. Een zeldzame parel, zo heeft nog nooit iemand me bestempeld. Met een grote glimlach doe ik de laarzen aan en warm me op.

Twee mannen verwijderen planken uit de podiumvloer als ik aankom in de coulissen. Er verschijnt een lopende band. Ik vraag hen in mijn beste Frans waar Sonia is.

'Niet met de *régisseurs* spreken,' klinkt Sonia's stem door een microfoon. Verbaasd doe ik een stapje achteruit en wacht af wat er verder komt. Niets. De mannen verdwijnen, Sonia verschijnt en de repetitie begint.

Ik wil vragen waarom ik niet met hen mag praten, maar al gauw is die vraag naar de achtergrond verdwenen, gefocust als ik ben op de ingewikkelde pasjes die Sonia voordoet.

De choreograaf vliegt er doorheen en verwacht dat ik het direct kan reproduceren. Shit, dat valt tegen. Ik vrees dat ik het begin alweer ben vergeten tegen de tijd dat we halverwege zijn.

Als Sonia een nieuw stukje choreografie voordoet, maak ik van de gelegenheid gebruik om mijn onderrug te masseren door mijn knokkels in weersijden van mijn wervelkolom te duwen. Intussen sla ik de pasjes zo goed mogelijk op, maar ook mijn brein is moe. Wat is dit ongelofelijk moeilijk. Vanuit de zaal leek het veel makkelijker. Hoe lang zijn we al bezig? En hoelang gaan we nog door? Ik durf niets te vragen, negeer de pijn en dans dapper door.

Op de dansacademie verkondigde directeur Don graag dat als wij de opleiding volbrachten, we alles aankonden. Ik waag het nu te betwijfelen.

Naast de choreografie is het lastig om de Crazy Horse stijl onder de knie te krijgen, al lijkt Sonia tevreden en krijg ik voortdurend complimenten. Totaal ontwend en bang om iets verkeerd te doen, word ik daar nerveus van.

Na vier uur zit de opening er globaal in en mag ik een moment op

adem komen. Sonia neemt me mee de zaal in. Jemig, mijn hele lijf doet zeer. Mijn voeten zijn beurs. Zolang met al je gewicht op de voorvoet dansen valt niet mee en dat je wel degelijk je buikspieren kan aanspannen met een holle rug, merk ik nu ook. Ik ben kapot. Maar ik heb het voor elkaar, ik sta in mijn gewilde theater!

Als ik mijn waterflesje halfleeg heb en ietsjes ben bijgekomen, vraag ik Sonia alsnog waarom ik niet met de technici mag praten.

‘Jullie zijn uniek en onbenaderbaar. Le Boss beschermt jullie waar hij kan.’

Ik knik langzaam en slik een boer weg. Bram zei al zoiets. De Crazy Girls zijn van een ander kaliber en worden als sterren behandeld.

‘Alleen de dancecaptain communiceert met de *régisseurs*. Jullie komen met vragen bij mij.’ Sonia vult haar koffiekopje nog een keer. ‘De variété acts hebben een andere route om bij het toneel te komen, zodat ook zij van jullie gescheiden blijven.’

Ah, dat moet die gang zijn die parallel loopt aan het smalle gangetje van de danseressen. Ik was er na de auditie per ongeluk ingelopen en verdwaald. Jeetje, zelfs met die mannen mochten we niet in contact komen? En al die technici zijn regisseurs? Of noemen ze die mensen hier zo?

‘Kom, nog een keer, Bulba.’ Sonia stuurt me met een tikje op mijn billen weer het podium op en instrueert vervolgens de regie. ‘Attentie, met de lopende band op de juiste snelheid.’

Ik schrik. Nog sneller? Of verstond ik dat verkeerd? Ik check bij Sonia. Het klopt. Helaas. Nu val ik geheid door de mand. Nu ziet Sonia dat ik het niveau niet heb. Krijgt Don gelijk? Voor mij tig anderen? Honderden gegadigden per jaar, had Sonia eerder vandaag gezegd.

Ik móét dit goed doen. Handenwrijvend ga ik klaar staan in de coulissen.

Op mijn cue pak ik het hengsel boven mijn hoofd, zet een voet op de lopende band, laat het hengsel los en stap er met de tweede voet op. Dat alles in een split second. Ik sta enorm te wankelen, roep ‘oehhhh’ en zoef op goed geluk van *côté jardin* naar *côté cour*. Aan de

andere kant aangekomen is het de bedoeling dat ik daar het hengsel pak om van de lopende band te komen. Verblind door de lampen, grijp ik ernaast en probeer me te redden door met een sprongetje van de band te springen. De neus van mijn laars blijft ergens achter haken en op handen en knieën beland ik in de coulissen.

‘Chérie, waar ben je?’ roept Sonia op het moment dat ik op de terugweg had moeten zijn.

‘Sorry, ik ben gevallen.’ Het zweet breekt me uit, voor zover dat niet al overal sijpelde. Klaar voor gevloek en getier, krimp ik alvast in elkaar, maar hoor dan: ‘Och meisje, toch.’ Verbaasd dringt er iets van besef door dat het er hier anders aan toe gaat. Als ik me weer excuuseer, zegt Sonia: ‘Nou, er is nog werk aan de winkel, maar voor vandaag stoppen we ermee. Lekker naar huis, jij.’

Eenmaal buiten de poorten van de Crazy Horse voel ik me direct beter. Ik wil Bram zo graag vertellen hoe het is gegaan! Hij heeft ook repetitie, slechts een paar honderd meter verderop en is over een uur klaar. Ik neem me voor tot die tijd nog wat rond te slenteren. Voor ik avenue George V uit ben, weet ik al dat het een slecht plan is. Mijn voeten en rug zijn te vermoeid, en na zolang op die enorme hakken te hebben gedanst, kukel ik op mijn gympen bijna achterover. Ik neem de bus naar Châtelet, dan kan ik toch nog genieten van Parijs. Vanaf daar loop ik naar de rue du Roi-de-Sicile, een kleine tien minuten.

Bij het kruidenierswinkeltje van de twee Senegalese zussen haal ik een paar boodschappen voor het avondeten. Bij de kassa twijfel ik of ik mezelf een fles wijn cadeau zal doen. Met een glaasje in bad terwijl het eten in de oven staat... ik kan me niets beters voorstellen. Ja, ik doe het. Dat heb ik wel verdiend. Morgen weer op rantsoen.

Een van de twee zussen overhandigt me een betaalbare Zuid-Afrikaanse wijn. De hond die bij de kassa ligt, komt me gedag zeggen.

‘Dag knappie,’ zeg ik en leg wat francs op de toonbank.

Een uurtje later laat ik me in het warme bad glijden en voel mijn spieren ontspannen. Tevreden nip ik uit het beslagen glas.

Hoofdstuk 5

Om twaalf uur begint de repetitie en word ik, opgewarmd uiteraard, op het toneel verwacht.

In de kleedkamer gooi ik mijn ledematen los en rek mijn beenspieren op. De spierpijn is nauwelijks te harden, mijn voeten zijn beurs en mijn rug voelt alsof hij elk moment kan breken. Ervan bewust dat de repetities niet makkelijk zouden zijn, bikkel ik door.

Ik hoop ook nog wat vet te verliezen voor de eerste show – over ongeveer twee weken, denkt Sonia. Ik vroeg het in verband met Bram; hij moet natuurlijk wel bij mijn première zijn.

Om klokslag twaalf uur sta ik klaar op het podium. Sonia zegt me bij haar in de zaal te komen. Na drie repetitiedagen beginnen we, nu de opening en finale erin zitten, met 'Adagio'. Sonia is verrukt dat ik het zo snel oppik, geeft complimenten over mijn natuurlijke elegantie, maar zegt nu toch ook dat ik hard moet werken aan de huisstijl. Dat is een domper na het positieve deel en ik zou niet weten hoe ik me die typerende stijl in slechts twee weken machtig moet maken.

Een beetje aangeslagen kijk ik hoe de régisseurs op het toneel drie draaiende plateaus ter grootte van putdeksels blootleggen.

Als de mannen klaar zijn, volg ik Sonia de bühne op die enthousiast vertelt dat deze dans nogal wat techniek vergt; we zullen er veel tijd in stoppen.

De pianomuziek van het klassieke nummer is zacht en minimalistisch. De choreografie daarentegen inderdaad intensief. Er zijn weinig herhalingen zoals in de finale, in deze dans gebeurt op elke tel iets anders. Ik heb het bloedheet en vraag Sonia of ik wat water mag drinken. Dat mag. Snel ren ik naar mijn spullen, pak ook mijn handdoek mee en gooi die in de coulissen nadat ik me heb afgedroogd. Mijn hemel, het echte werk lijkt nu begonnen. De eerste drie dagen heeft Sonia me duidelijk gespaard.

Net weer opnieuw gestart, voel ik de koffie omhoogkomen. En

weer zakken. Zo gaat het een tijdje door en dan moet ik me excuseren en strompel kokhalzend de coulissen in. Met mijn hand voor de mond bereik ik de wc. Als ik ben uitgespuugd, blijf ik bezweet en uitgeput boven de pot hangen. Hoe hou ik dit vol?

Trillend loop ik terug naar het toneel. We pakken de draad op zonder dat Sonia, die met haar voet in de hand staat te stretchen, vraagt of het gaat.

‘Billen aanspannen, chérie!’ Ze geeft een klapje op mijn kont. ‘Harder! Kom op, beton wil ik voelen.’

Ik weet niet hoe ik nóg harder moet aanspannen en ben daarnaast bezig met de tips van Sonia om de balans te bewaren met zo’n holle rug op een draaiend plateau. Aan mijn ballettechniek heb ik nu niets. Het naar één punt kijken, dat normaliter helpt om je balans te bewaren, is onmogelijk. Tel daar de verschillende kleuren licht bij op en de chaos is compleet.

Als ik met één been in de lucht op mijn tenen ga staan, schiet er een kramp in mijn kuit. Ik schreeuw het uit. Sonia maant me direct te gaan zitten, trekt mijn benen recht en duwt de tenen richting plafond. Dan komt Le Boss binnenlopen.

‘Is dat voor een nieuw nummer?’ merkt hij honend op. Hij is in een lollige bui. Ik veeg het zweet van mijn bovenlip als de kramp langzaam wegtrekt.

‘Hoe gaat het hier?’ Blijkbaar gewend aan danseressen met kramp, wisselen Sonia en hij een paar woorden in het Frans. Als zij het toneel afspringt en naar hem toeloopt, maak ik van de gelegenheid gebruik om de pijnlijke kuit licht te masseren.

‘Chérie, hij wil je even zien in de finale,’ roept Sonia vanuit de zaal.

Snel probeer ik te schakelen en te bedenken hoe die dans ook alweer begint. Shit, ik heb geen idee. Sonia stuurt me weg om mijn laarsjes te halen en zegt dat ik kort de tijd krijg om de veters te strikken. Ik sjees door de lange gangen en plof niet veel later naast de rekvisieten in de coulissen om mijn laarsjes aan te doen en de finale choreografie terug te halen.

‘Bulba, *sur scène*.’ Het is Le Boss die me door de microfoon het podium weer op roept.

Nou zeg, ik kan niet heksen! De linker laars zit nog niet goed dicht en met losse veters verschijs ik op het toneel waar de plateaus weer zijn verdwenen en de stelling voor de finale inmiddels uit het plafond is gekomen.

‘Een ogenblikje,’ zeg ik tegen het donkere gat.

Le Boss kent geen respijt en de muziek wordt ingezet. Snel loop ik tussen de verlichte palen door naar mijn plek en begin, iets te laat, te dansen. Godzijdank, mijn lijf weet de choreografie nog. Maar de hoge hakken en losse veters laten me flink wiebelen. En mijn benen trillen nog van zojuist. Dadelijk schiet de kramp er weer in! Niet aan denken nu. Doorzetten. Ik ben allang blij dat ik de passen blijkbaar nog weet.

Halverwege bedankt Le Boss de regie en floept het zaallicht weer aan.

‘Je moet zo even naar hem toe, chérie.’ Sonia duikt op uit de coulissen.

De palen gaan weer de lucht in en Le Boss verlaat de zaal.

‘Is er iets?’ vraag ik geschrokken.

‘Ga gewoon maar.’

Sonia laat de rest van de repetitie voor wat het is, adviseert me een spierbalsem en geeft het adres van het atelier waar ik heen moet voor de kostuumfitting van ‘Move On’.

Ik luister met een half oor en loop dan gespannen in de richting van de schelpenbank.

Le Boss heeft zich natuurlijk bedacht. De stijl zal ik niet onder de knie krijgen, mijn techniek is onvoldoende, ik heb geen uitstraling...

Terwijl ik mijn spijkerbroek omhoogtrek, kijk ik naar mijn blote benen. Vindt hij me bij nader inzien te dik? Of zijn het mijn krullen waar ik nog steeds niets aan heb gedaan? Of mijn neus? Toen ik het contract samen met Bram doorlas en we zeker wisten dat er écht niets over in stond, besloot ik het zo te laten, tenzij hij er weer over begon.

Zuchtend sta ik op en ga richting secretariaat. Laat het de krullen zijn!

Ik tref hem bij een hoge, rode desk in de hal, tussen het secretariaat

en de zaal in. Met een vrolijk 'bonjour', probeer ik te verdoezelen dat ik het ergste vrees.

'Oké, chérie, hoeveel weeg je?' Met beide ellebogen steunt hij op de desk, de kin op zijn vuisten.

'52 kilo, meneer.'

Zie je wel. Te dik.

'We moeten je naar de 54 krijgen. Ik vind je een beetje mager. Hier.' Hij draait naar me toe en wijst op zijn eigen borst- en armpartij.

Voor de zoveelste keer die dag, worden mijn knieën week.

'Daarom zal ik elke dag eten in je loge laten neerzetten en ik verwacht dat je dat opeet. Ik zal Sonia vragen het goed uitgebalanceerd te houden. Calorierijk en toch gezond.'

Stomverbaasd trek ik mijn wenkbrauwen op en moet dan lachen van ontlading. Ik, te dun! Dat ik dat nog mag meemaken.

Op een holletje kom ik bijna een kwartier te laat aan bij het atelier in de rue de Rivoli. Ik ben te moe om me er druk over te maken, besef ik als ik de trekbel vastpak. Gelukkig ligt er een lang, leeg weekend voor me in het verschiep waarin ik kan bijslapen en mijn lijf de nodige rust zal gunnen.

Een dame in een mosterdgeel Chanel-pakje opent de deur en blijkt de costumière zelf te zijn. Ze vraagt 'Bulba' met een uitnodigend gebaar mee te komen naar een paskamer.

Terwijl we door de lange gang lopen waar het parket onder onze voeten kraakt, verontschuldigt ik me dat ik te laat ben.

'Excuus, ik spreek geen Engels,' zegt de elegante dame, waarbij twee handen vragend de lucht in gaan en daarmee een poederachtige parfumgeur verspreiden. Als ik haar volg, lukt het me redelijk om me in het Frans te excuseren voor mijn late komst, waarna madame een vragende blik over haar schouder werpt, alsof ze het probleem niet ziet.

Verbaasd observeer ik de met roze tapijt beklede muren van de hoge kamer, die het woord paskamer een nieuwe betekenis geeft. Als ik in het rode satijnen jurkje word geholpen, murmelt de dame zacht tegen zichzelf en kijkt ze me af en toe glimlachend aan. Qua leeftijd

zou ze mijn oma kunnen zijn. Haar zachte handen houden de gladde stof op zijn plek en na haar goedkeurende blik, plaatst ze spelden in de stof waarbij ze ervoor waakt dat de speld bij een uitschieter in haar eigen vinger terecht komt en niet in mijn lijf. Ik complimenteer haar met haar vriendelijkheid en als ze niet reageert, vraag ik me af of ze me wel begrijpt.

In de spiegel zie ik dat het schouderbandje rechts langer is dan links. Zou madame dat niet zien? Op deze manier floept mijn tepel er bijna uit. Tevergeefs zoek ik naar woorden om het duidelijk te maken. Ik ben echt leeg en kom er niet op. Als ze het inderdaad niet lijkt te zien, haak ik mijn vinger onder het spaghettibandje.

‘Niet te lang?’ weet ik te produceren.

De dame begint hard te lachen en de grijze knot op haar hoofd schudt vrolijk mee. Het werkt aanstekelijk en ook ik moet lachen, al weet ik niet waarom. Dan herken ik de woorden asymmetrisch en sexy en begrijp dat dit juist de bedoeling is. Mijn lach gaat over in geschater. Als ik even later ben bijgekomen, helpt de ontwerpster mij voorzichtig uit het niemendalletje, waarbij ze lustig doorratelt over dingen die compleet langs me heen gaan.

Beetje bij beetje ontdek ik de wereld waar ik zo naar verlangde en besef dat ik nog veel moet leren. En dat zullen vast niet alleen lachwekkende dingen zijn. Dit scheve kostuum is een futiliteit, al vraag ik me af of ik de neiging om het bandje op te trekken zal kunnen weerstaan.

Hoofdstuk 6

Sonia loodst me mee de zaal in voor een korte pauze. ‘Adagio’ zit erin, al heb ik het nog niet in kostuum gedaan en dat voelt altijd anders. Ook moet Sonia het nog cleanen.

Misselijk word ik er nog steeds van, ondanks dat ik inmiddels meer eet. Misschien juist daardoor, niet gewend aan trainen met een volle maag.

Bram haalde gebakjes, toen ik thuiskwam met de mededeling dat ik te licht was. En ‘s nachts na zijn show, zijn we uit eten geweest. Vieren dat ongezond diëten verleden tijd is. Wat een verademing.

Leunend tegen een van de vele pilaren, bekleed met talloze spiegeltjes, drink ik mijn flesje water leeg. Sonia loopt al pratend door naar de bar achter in de zaal.

‘Vanmiddag komt er een fotograaf van een glossy om een stukje te schrijven over jou, Bulba Butterfly, de nieuwe danseres uit Nederland die wordt klaargestoomd om de bühne op te gaan.’ Sonia’s woorden rollen naar buiten alsof ze een gedicht voordraagt, waarbij ze een elegante pose aanneemt. ‘Le Boss wil je om vier uur klaar hebben staan, in het ‘Crazy Gossip’ kostuum. Lana zal je helpen met de make-up.’

‘Wauw, mijn eerste persmoment! Wat leuk. En spannend!’ Ik haal een hand door mijn krullen die nat en vies zijn van de repetitie en realiseer me direct dat ik een pruik op zal hebben. ‘Wie is Lana?’

Sonia vertelt over de uit Oost-Europa gevluchte danseres. Het dansgezelschap waarin ze werkte was twee jaar geleden op tournee in Parijs en zij is er, met nog een paar dansers, na de laatste voorstelling vandoor gegaan en heeft in Frankrijk op haar twintigste een nieuw bestaan opgebouwd.

‘Poeh, dat vergt nogal wat moed,’ antwoord ik, terwijl ik naar Sonia toe loop.

Die kan niet anders dan dit beamen en vult haar koffiekopje nog-

maals. Aan de fles te zien die ze terugzet, met iets anders dan koffie.

Vier uur. Dat betekent dat ik op tijd zal stoppen. Tenzij...

'Duurt dat lang denk je? Gaan we daarna nog weer verder trainen?' Ik gooi mijn been op de rugleuning van de achterste rij stoelen en leg mijn kin op mijn scheenbeen om de hamstrings op te rekken.

'Nee hoor, daarna moet je nog naar de kostuumontwerpster.'

'Ah oké, voor 'Adagio'?'

Sonia trekt haar wenkbrauwen op, lacht en zet haar lege kopje op de bar. 'Kom, we gaan verder.'

Dat Lana helemaal geen zin heeft om me te helpen met de aan zeer strenge regels gebonden maquillage, steekt ze niet onder stoelen of banken. Na een slap handje en een koel 'bonjour', zegt ze niets meer. Niet dat het veel uitmaakt want de brunette spreekt geen Engels, en mijn Frans is niet goed genoeg voor gezellige smalltalk.

Lana maakt haar ogen op met veel zwart potlood en ik observeer het vanaf de kruk naast haar. Verbaasd kijk ik naar de enorme dubbele eyelinerstrepen gevuld met wit oogpotlood, een traditionele ballet make-up. Dat is me nooit eerder opgevallen. En tekenen de Crazy Horse danseressen hun mond normaal gesproken niet veel groter? Misschien zit er verschil tussen toneel make-up en foto make-up?

Ik kopieer het braaf. Onder de indruk van Lana's achtergrond, probeer ik zo nu en dan toch een halfbakken Frans gesprekje aan te knopen. Over hoelang ze hier is, of ze haar familie mist. Elk antwoord is slechts een snauw die duidelijk maakt dat ze geen zin heeft om nieuwsgierige vragen te beantwoorden. De resterende 'make-uples' houd ik mijn mond. Deze collega, hoe triest en heldhaftig haar verhaal ook is, is glansrijk geslaagd voor het niet op je gemak laten voelen van een nieuweling.

Een halfuur te laat komt Le Boss binnen met de fotograaf. Waarom is tijd hier zo'n rekbaar begrip?

Ik neem plaats in het midden van het toneel, tussen twee rood verlichte palen, zoals Sonia me heeft geïnstrueerd.

Voor ze wegging, deed ze de staande spagaat voor; de rechtervoet

omhoog tegen de ene paal en de linker-, uitgedraaid en knie richting publiek, tegen de andere paal.

‘Met je rug zo hol mogelijk, chérie, dan komt het verder wel goed.’

Dat laatste klonk daarnet niet zo ingewikkeld. Nu sta ik hier hardop te kreunen in standje onmogelijk. In een kostuum dat bij Don en zijn vrouw Agnes, directrice van de academie, de naam kostuum niet zou krijgen. Het contrast met hun hooggesloten kolletjes en enkellange rokken kon niet groter, bedenk ik hier staande in slechts een wit-blauw shortje en rode voetbalkousen.

‘Bulba, wat is dit voor make-up? Stop, stop, stop.’ Le Boss duwt de fotograaf aan de kant. ‘Mijn hemel, hoe kun je je zo opmaken! Die ogen!’

‘Maar,’ begin ik geschrokken.

‘Geen gemaar.’ Hij wappert met zijn hand in de lucht ten teken dat ik mijn mond moet houden.

Het is mijn eerste kennismaking met een boze Boss. Zie je wel, het gaat er hier net zo aan toe als bij Don en Agnes. Zo meteen krijg ik allerlei verwensingen naar mijn hoofd en mag ik hopen dat het daarbij blijft. Ik durf niets meer te zeggen.

‘Ga je lippen opnieuw doen, voor de rest is geen tijd. Schiet op!’

Behoorlijk van de kaart, ren ik het toneel af naar Lana’s loge. Haar make-up ligt er nog. Zelf is ze al gevlogen. Wat een rotstreek! Waarom zou die meid dat doen?

Met tranen in mijn ogen teken ik een grotere mond en vul ‘m in met een rode Dior lipstick die achter het make-up mandje ligt. Zo lijk ik verdorie op *De treurige clown* die bij Brams oma in de kamer hing. Is dit nou het leven waar ik zo naar had uitgekeken? Ik houd een tissue tegen de onderste wimperrand om te voorkomen dat die stomme make-up uitloopt en bijt op mijn lip om de tranen terug te dringen. De knalrode vlek op mijn voortand die ik daaraan overhoud, veeg ik boos weg.

Met houterige tred ga ik zo snel mogelijk terug naar het toneel. Ik tril over mijn hele lijf. Zal hij me hierom wegsturen?

In de coulissen hoor ik hoe Le Boss een verhaal houdt over de Nederlandse prima ballerina die over een paar dagen aan de slag gaat bij de Crazy Horse.

Prima ballerina, ik! Hij is zeker in de war met Lana. Bedremmeld loop ik het podium weer op en luister hoe ik mijn meisjesdroom ga waarmaken in deze prestigieuze show. Dat klopt tenminste wel. Als hij me aanhoudt, althans.

De Engelse fotograaf instrueert me intussen weer positie in te nemen. Le Boss komt aan de rand van het toneel naast hem staan.

‘Chérie, ik heb de journalist uitgelegd waarom je er uit ziet als een Russisch zwaantje.’

Ik hum alleen, allang opgelucht dat hij niet meer tegen me schreeuwt.

‘Laat ik je nooit meer zo zien.’ Hij geeft een harde klap op de rand van het podium, mist daarbij op een haar na de bloedhete lampen en doet een paar stappen achteruit om plaats te nemen op de eerste rij.

Onder het poseren gaan mijn gedachtes naar de eerste kennismaking met academiedirecteur Don Meijer, toen ik kantinedienst had tijdens de officiële opening van het studiejaar.

‘Kan verdomme dat koffiezetapparaat uit!’

Het was een bevel, geen vraag. Ik schrok van de agressie in de stem. De koffie was mijn verantwoordelijkheid, maar wat kon ik eraan doen dat het apparaat geluid maakte? Ik koos eieren voor mijn geld en trok de stekker uit het stopcontact. Het ding sputterde nog wat na en ik gaf het een zacht klopje vergezeld van een nog zachter ‘sorry’.

Van Bram had ik al begrepen dat de directeur geen lieverdje was en dat je hem niet tegen je moest hebben. Al was dat nog een hele opgave als ik Bram moest geloven. En waarom zou ik aan hem twijfelen? We kenden elkaar pas twee weken, maar ik vertrouwde hem blind. Nu al.

Vanachter het keukenblokje keek ik naar het rood aangelopen hoofd van de bulderende man.

Hij smeedt de kantinedeur dicht en gaf er nog een trap tegenaan. Aan de deur te zien was dat niet de eerste keer. Zijn lichtblauwe overhemd spande om de gedrongen romp.

Toen hij dichterbij kwam zag ik speeksel in zijn mondhoek. Ik deed een stapje achteruit voor het geval hij weer ging schreeuwen. Gelukkig bleef het stil. Terwijl hij de microfoon voor de toespraak checkte, veegden zijn korte, dikke vingers haren weg die op zijn voorhoofd plakten.

Het koffiezetapparaat hield inmiddels gelukkig zijn mond, al zou de koffie koud en sterk zijn in de pauze. Met een beetje mazzel nam hij zelf niet en waren de bezoekers te beleefd om er iets van te zeggen.

De persmannen zijn vertrokken, de palen zijn terug het plafond in en behalve wat gerommel in het regiehokje, is het stil in de zaal als ik het toneel weer opkom.

Ik loop het trapje af de zaal in, in de richting van Le Boss die achterin bij de bar staat. 'Mag ik u nog wat vertellen?'

'Dat mag, ik kom zo terug.' Hij pakt wat spullen bij elkaar en verdwijnt door de zwarte deur waar in een retro lettertype op staat dat onbevoegden er niets te zoeken hebben. Die deur leidt weer naar de salondeurtjes bij zijn desk, weet ik inmiddels. Hij duwt de geluidsdichte deur zover open dat die vastklikt in een snapslot. Als ook de regie de zaal heeft verlaten, hoor ik enkel gesuis in mijn oren.

Al voel ik me niet helemaal gerust op wat er vanmiddag is gebeurd, ik houd van de sfeer van de lege zaal overdag. Hij doet veel kleiner aan dan wanneer die is gevuld met publiek. Het geborgen gevoel dat ik in deze ondergrondse ruimte krijg, overvalt me elke dag opnieuw. Hier ben ik thuis. Hier wil ik blijven. Hier heb ik zo hard voor gewerkt.

De beetje muffe geur die ik zo heerlijk vind, snuif ik op en laat die vervolgens met een zachte zucht ontsnappen. Het onrustige gevoel dat de ware aard van Le Boss op een dag tevoorschijn komt, is er desondanks nog altijd. Zijn uitval van daarnet was van korte duur, maar stel dat het een voorbode is?

Gesterkt door het feit dat Sonia me vast en zeker steunt, heb ik de moed verzameld om Le Boss te vertellen dat de rare make-up niet mijn schuld was.

Ik leun tegen de achterkant van de halfronde bankjes waarvan het

pluche gedurende de dag met witte linnen doeken wordt afgedekt. Zachtjes strijk ik met mijn hand over een stukje onbedekte rode stof en laat mijn blik naar de wand met de namen van de danseressen gaan. Ik hoef niet langer te mijmeren over dat mijn naam erbij komt te staan. Nee, hij komt erbij. Nog twee weken.

‘Zo, wat zit je nog dwars, meisje?’ De rode saloondeurtjes klappen na als hij naar me toe loopt.

‘Ik kreeg hulp bij de make-up.’ Ik twijfel hoe ik verder ga.

‘En die heb jij weggestuurd? Omdat je dacht dat je het zelf wel kon?’

‘Nee, dat zou ik toch nooit doen? Het is het me verkeerd voorgegaan en...’

‘Dat weet ik niet, Bulba, of jij dat nooit zou doen,’ onderbreekt hij me. ‘Zo goed ken ik je nog niet, hè?’ Met duim en wijsvinger strijkt hij over zijn dichte ogen. ‘Ik hou van de gedrevenheid van jullie *Hollandaises*, alleen je moet niet het heft in eigen hand nemen.’ Hij zet zijn handen in zijn zij en wiebelt van voor naar achter op zijn westernlaarzen.

‘Dat heb ik ook niet gedaan.’ Ik duw me krachtig van de rugleuning af. ‘Lana hielp mij en ik denk dat ze dacht dat de make-up voor een foto minder aangezet moest zijn. Of zo.’

‘Chérie, je hoeft niet voor Lana te denken. Dat kan ze heel goed zelf en als het inderdaad zo is gegaan zoals jij zegt, dan vind ik nog steeds dat je je er vraagtekens bij had kunnen stellen. Maar eigenlijk denk ik dat je het zelf hebt gedaan en de schuld probeert af te schuiven.’

‘Nou, zeg. Ook dat zou ik nooit doen.’

Hij haalt zijn schouders op alsof het hem niet kan boeien. ‘Hoe dan ook...’

‘Ik vind het raar dat u dat denkt,’ val ik hem in de rede.

Grinnikend kijkt hij op zijn horloge. ‘Wegwezen jij, je moest allang bij de couturier zijn.’